

Sjukgymnastik i Region Skåne

Uppdrag och syfte

Revisorerna har genomfört en granskning av sjukgymnastiken i Region Skåne. Syftet med granskningen har varit att, utifrån ett patient- och medborgarperspektiv, bedöma om sjukgymnastik hanteras på ett ändamålsenligt och effektivt sätt inom Region Skånes hälso- och sjukvård.

BDO har biträtt i granskningsarbetet och upprättat bilagda granskningsrapport. Kontaktperson från revisorskollegiet har varit Göran Wagermark och projektledare från revisionskontoret har varit Fredrik Ljunggren. Arbetet med granskningen har bedrivits under februari – april 2010.

Bakgrund

Området sjukgymnastik har under senare tid varit föremål för en hel del diskussioner, inte minst kopplat till hur ersättningen skall ske inom ramen för Hälsovalet. Det har framförts en oro för att sjukgymnasterna på hälsovalsenheterna inte kommer att hinna med att ta hand om alla patienter samtidigt som privatpraktiserande sjukgymnaster förlorar patienter, då deras avtal sägs upp. Farhågor har även framförts om att patienten i första hand kommer att hänvisas till den egna vårdenhetens sjukgymnaster istället för att få den specialistsjukgymnast man borde ha rätt till.

Resultat av granskningen

En kartläggning har genomförts av samtlig sjukgymnastik som ges i Region Skåne. Kartläggningen visar att sjukgymnaster arbetar inom många områden i Regionen och att verksamheten ofta är en integrerad del av vården. En stor andel av den offentligt finansierade sjukgymnastiken bedrivs i privat regi. Ur ett medborgarperspektiv framstår att det inte är lätt att få kunskap om sjukgymnasters kompetens och specialinriktning. Region Skåne har vidtagit vissa åtgärder för att förbättra denna information.

Grundtanken med Hälsovalet är att det ur ett patient- och medborgarperspektiv finns stora fördelar med en samlad vård. I granskningen identifieras vissa risker som bör hanteras för att tillgodose patientens rättigheter och garantera likvärdiga förutsättningar, i den utsträckning det är möjligt, för de aktörer som bedriver offentligt finansierad sjukgymnastik.

För att förebygga ett oönskat beteende, som kan uppstå i en mer pressad konkurrenssituation, är det av vikt att Region Skåne säkerställer att korrekt information cirkulerar och att informationen om medborgares rätt till fritt vårdsökande är tydlig. Det är även viktigt att samarbets/samtalsklimatet främjas mellan olika aktörer. Vissa steg i denna riktning har tagits i Region Skåne.

En förutsättning för en god styrning är att det finns övergripande riktlinjer och att uppföljningen som genomförs är systematisk och tillräckligt differentierad och detaljerad. Sjukgymnastik är inte en homogen verksamhet och behandling varierar beroende på det medicinska område det berör. Sjukgymnaster följer upp och utvärderar behandlingar, framförallt på individnivå. Exempel på en mer övergripande styrning och uppföljning återfinns i de processororienterade utvecklingsprojekt som pågår i Region Skåne. Dessa omfattar emellertid endast vissa områden. För att kunna göra jämförelser är också likvärdig ekonomisk information om verksamhet som bedrivs i privat respektive offentlig regi en förutsättning. Vidare kan användandet av indikatorer som specifikt följer upp sjukgymnastik vara en del i utvecklingen av en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Goda exempel på hur sjukgymnastik används på ett effektivt sätt finns i Regionen. Väldefinierade processer kan säkerställa ett gott samarbete och reducera personberoende. En samlad vård tycks ha en positiv effekt på samarbetet mellan de olika yrkesgrupper som patienten möter. Ingen aggregerad information om patientens upplevelse av sjukgymnastiken finns i Regionen. Informationen efterfrågas inte heller av Region Skåne.

Slutligen bedömer vi att det finnas goda förutsättningar för att utveckla sjukgymnastiken. Sjukgymnaster är aktiva och fortbildar sig i stor utsträckning. För att bibehålla kompetensen är det viktigt att sjukgymnastiken inkluderas i regionens strategier för kompetensutveckling och det bör finnas ett tydligt definierat ansvar för detta område. Satsningen på ett kompetens- och utvecklingscentrum inom primärvården bedöms vara ett steg i denna riktning.